

Dati konnessi mal-Festa tal-Vitorja fis-Sekli 18 u 19

Kitba ta'
Jimmy Muscat

1769, 7 ta' Settembru il-Hamis

Ħlas ta' 9 Skudi u 2 Tari' għall-ikla ta' filgħaxija ta' lejlet il-Festa, għall-mejda tal-Baruni, saċerdot iħra, il-kok u spejjeż oħrajn.

APM. 4. f. 44.

1770, 9 ta' Settembru il-Hadd

Ħlas ta' 2 Skudi u 6 Tari' għall-mejda u għaċ-ċena tas-saċerdot li ħadu sehem fil-Festa tad-Dedikazzjoni jew tal-Vittoria. Ta' min jinnota li żgur sa minn din is-sena kien diga' beda jintuża t-titlu tal-“Vittoria”, probabilment qabel ukoll.

APM. 4. f. 52.

1811, Settembru

Ħlas ta' 56 Skud u 2 Tarì lil Giovanni Vella għal-logħob tan-nar fil-festa tal-Konsagrazzjoni u Titulari skond l-irċevuta numru 12. Sar ħlas ta' 8 Skudi u 7 Tari' għax-xiri ta' porvli għall-ħruq tal-martaletti u ta' raġel biex jisparahom.

APM.15. f.19.

Munita ta' 15 -il-Tari jew Irbiegħi ta' żmien il-Gran Mastru Hompesch

1812, 8 ta' Settembru it-Tlieta

Il-Prokuratur Lorenzo Mangion ħallas 336 Skud, 4 Tari' u 10 Grani għall-mužiċisti, saċerdot u persuna oħra, ikel, dgħajsa, kaless, logħob tan-nar u affarijjiet oħra għall-erbat ijiem tal-festa tal-Vitorja. Damu erbat ijiem flok tlieta minħabba l-maltemp.

A.P.M.15. ff.22-23.

1813

Il-festa tal-Vitorja ma saritx minħabba l-Pesta.
PFMB. 1995. p. 48.

1814, Settembru

Il-Prokuratur Lorenzo Mangion ħallas 31 Skud, 3 Tari' u 10 Grani għaċ-ċena ta' lejlet il-festa fejn ħadu sehem is-saċerdot, il-mužiċisti u oħra. Thallsu 15-il Skud għall-ġarr ta' Banda Mužikali li ħadet sehem fil-festa tal-Vitorja. Magħha kien hemm kuntrabaxx li kien inġarr permezz ta' kaless li sewa 2 Skudi u 6 Tari' oħra.

APM. 15. ff.40-41.

1815, 7 ta' Settembru il-Hamis

Intefqu 2 Skudi biex inxtara t-tiben ħalli dawk in-nies involuti fix-xogħol tal-festa jkollhom fuq xhiex jorqdu. Dawn il-ħaddiema, li x'aktarx kienu jiġu minn barra l-Mellieħha, kienu jingħataw il-kafe u c-ċikkulata biex jixorbu waqt il-preparamenti tagħhom għall-festa.

AP.M. 15. f. 63.

1819, Settembru

Intefqu 7 Skudi, 4 Tari' u 10 Grani biex inxtrat murga jew żejt qadim qis u oġġetti oħra biex jinxtegħlu 100 fjakkola għall-Festa tat-Titular.

A.P.M. 15. f. 101.*

1830, 10 ta' Settembru il-Ġimgħa

Inġabu 2 kantanti (kanturi) qassissin mill-Mosta għall-quddiesa tad-Dedikazzjoni, Vespri u l-quddiesa kantata tal-Vitorja. Dawn thallsu 6 Skudi bejniethom skond dok. 1. Thallsu 8 Skudi lil-żewġ kanturi oħra flimkien ma' l-organista, skond dok. 4.

A.P.M. 11. f. 85 v.

1848, 8 ta' Settembru il-Ġimgħa

Il-Prokuratur tas-Santwarju Dun Gużepp Baldacchino ħallas 18-il Skud u 6 Tari' lil Antonio Ciangura u l-Banda tiegħu u 14-il Skud lil Dun Giovanni Sammut tal-kleru u l-orgni. Fis-snini ta' wara baqgħu jitħallsu wkoll l-istess Antonio Ciangura u l-organista.

APM. 160. f. 102.

1853, 4 ta' Settembru il-Hadd

Il-Kappillan Baldacchino għamel Supplika lill-Isqof Publju Sant biex ikun jista' jaċċetta d-donazzjoni ta' statwa li tirrapreżenta t-tweldi ta' Marija mingħand is-Saċerdot Giuseppe Di Stefano ħalli tintuża bħala t-titular tas-Santwarju. Is-Saċerdot Di Stefano obbliga ruħu li kull sena jħallas għall-ispejjeż li jistgħu jsiru aċċidentalment

lill-istess statwa u wkoll spejjeż oħrajn fil-jum tal-festa tan-Nativita' tal-Madonna.
APM. 20. dok. B. Supp. 16.

1853, 6 ta' Settembru it-Tlieta

Tlestit i-statwa li tirrapreżenta t-Twélid ta' Marija mill-iskultur Pietru Pawl Azzopardi (20.4.1791 - 24.10.1875) fil-ħanut tiegħu fnumru 7 Triq il-Punent, Valletta. Din kienet rigal mogħti lill-Parroċċa tal-Mellieħha minn Dun Giuseppe Di Stefano. L-istawha ġiet meħħuda mill-post fejn inħadmet u tpoġġiet fil-Knisja tal-Karmnu fil-Belt Valletta fejn ġiet imbierka mill-Isqof Publju Sant. Fl-istess jum għadd ta' Mellieħin ġarrew l-istawha lejn il-Mellieħha. Telqu mill-Belt wara nofsinhar u waslu l-Mellieħha għall-habta ta' l-10 ta' bil-lejl, akkumpanjati minn ħafna devoti Mellieħin jgħidu r-Rużarju u l-Litanija tal-Madonna mix-Xagħra ta' Barra sas-Santwarju.

PFMB. 1981. Cauchi J. p.5.

1857, 9 ta' Settembru l-Erbgħha

Il-Banda taħbi Antonio Ciangura għall-festa tkallset 25 Skud waqt li l-armar tal-palk għall-Banda mtella' minn Vin. Zammit sewa 10 Tari u 16-il-Gran. Għalhekk wieħed jista' jikkonferma li fil-festa tal-Vitorja fil-Mellieħha kienet

issir attivita'mužikali esterna b'mod organiżżat.
APM. 160. f. 133.

1859 - 1865,

Matul il-Čimġħa tal-Festa tal-Vitorja

Żgur li matul dawn is-seba' snin ta' hawn fuq u bi preparazzjoni għall-Festa tal-Vitorja, is-suldati tat-Torri Sant Agata jew Torri Aħmar kienu jiġu jnaddfu l-għandieri l-kbar u ż-żgħar tar-ram u tal-bronz, lampieri u brazzi tar-ram, oġġetti tal-fidda u affarrijiet oħra. Ta' dan ix-xogħol, li kien isir fis-Santwarju tal-Madonna tal-Mellieħha, huma kienu jithallsu b'kollox bejn 3 u 5 Skudi kull darba. Fis-sena 1861 ġew imħalla ssa wkoll 6 Irbiegħi lil Michele Vella "Ta lisuet", mill-Mellieħha, tat-trasport ta' l-istess suldati.

APM. 160. ff. 140, 146, 152, 156, 159, 162, 166.

1861, 6 ta' Settembru il-Čimġħa

Fil-festi tal-Vitorja l-Banda ta' Antonio Ciangura tkallset 25 Skud. Il-mužika waqt il-funzjoni kienet ta' Giuseppe Tonna li tkallas 60 Skud. F'din l-istess festa tal-Vitorja, wara d-daqqaq tas-Serenata, il-bandisti xorbu flixxun inbid li sewa 10 Tari' u 16-il Gran.

APM. 124. f.149.

It-Torri l-Aħmar